

Babkova E.

HUGHES UTAGAKI APPROACH TO FORMATION OF MOTIVATION FOR PROFESSIONAL GROWTH WHITELL IN THE TRAINING SYSTEM

The article presents legal arguments of modernization of professional education of teachers; determined motivational dominant listeners; presents the process of introducing Hughes togogo approach to adult education; the analysis of domestic and international studies on information support of process of formation of motivation for professional growth of teachers in system of improvement of qualification; a proven ability to enhance independent learning and cognitive activity of the teachers by means of information technology; outlined a strategy for professional development of teachers with regard to their individual educational trajectory on the basis of distance learning; proved the possibility of blended learning teacher-sproved the possibility of blended learning teachers that facilitate the resolution of contradictions between the evolving information and the inability operative development of teaching materials on the problem. Identified forms of distance learning including: independent work (basic form); the classes (lecture, seminar, practical and laboratory classes); practical training (in schools); vocational and practical training (in vocational schools); control measures.

In connection with the formation of groups of students with different motivational dominants spowderhorn remains relevant to the further study of the problem of implementation of the elements of a coaching approach in the educational process of adults and the development of its methodological support.

Key words: Utagawa Hughes, Hughes utagaki approach, information technology, distance learning.

Стаття надійшла до редколегії 10.05.2017

УДК 378.011.3.-051:821.161.2.:37(477)

Марина БАЧИНСЬКА

аспірант кафедри педагогіки дошкільної, початкової, середньої і вищої освіти та управління навчальним закладом Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, Україна
e-mail: bmw-maricha37@mail.ru

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ Н. ВОЛОШИНОЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У статті розкриваються погляди Ніли Йосипівни Волошиної (1940-2010 рр.) щодо підготовки вчителів української літератури в умовах сучасного розвитку освіти в Україні. Виділено особливості педагогічної діяльності учителів-словесників. Зазначено актуальність проблематики щодо підготовки висококваліфікованого фахівця. Досліджено погляди вченої в питанні підготовки учителів в умовах університетської підготовки та післядипломної самоосвіти й підвищення кваліфікаційного рівня. Розкрито погляди вченої відносно літературознавчої підготовки бакалаврів та магістрів філології. Подано комплекс засвоєння ними відповідних знань, умінь та навичок. Виділено актуальні для умов сьогодення невирішені проблеми, які постають при підготовці кваліфікованих спеціалістів та вказано шляхи вирішення даних проблем. Вказано перспективність подальших розвідок у даній тематиці дослідження.

Ключові слова: Ніла Волошина, бакалавр філології, вчитель української літератури, магістр філології, підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня, самоосвіта філологів, сучасна українська школа, уроки української літератури.

Варто відмітити, метою вивчення української літератури в сучасній школі є підвищення загальної освіченості школяра, досягнення ним належного рівня сформованості вміння читати й усвідомлювати прочитаний художній твір та критичні матеріали про нього, прилучатися до художньої літератури, а через неї – до найголовніших цінностей культури: розширення його

культурно-пізнавальних інтересів, сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації особистості в сучасному світі; виховання національно свідомого громадянина України; формування і утвердження гуманістичного світогляду особистості, національних і загальнолюдських цінностей.

Зазначимо, ця мета може реалізуватися через ряд конкретних завдань української літератури як навчального предмета, які ґрунтуються на аксіологічній (ціннісній), літературознавчій, культурологічній змістових лініях, особливо акцентованих у «Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти» [7; 8]. Цілком зрозуміло, що учителю філологу відводиться найголовніша роль в цих питаннях. Тому тематика дослідження є значимою і актуальною, особливо в сучасних умовах формування Нової української школи.

Питання методичної підготовки вчителів української літератури по-різному висвітлено в працях сучасних українських вчених, педагогів-методистів, зокрема таких як Картава Ю. «Професійна компетентність учителя української мови та літератури як педагогічна категорія» (2014), Волошина Н. «Методика літератури: проблеми, пошуки, здобутки, перспективи» (1999), Кудряшов Н. «Взаємозв'язок методів навчання на уроках літератури» (1981), Токмань Г. «Сучасні навчальні технології та методи викладання української літератури» (2002), Пометун О., Пироженко Л. «Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання» (2005), Сорока В. «Сучасний урок української літератури» (2000), Капська А. «Як навчити учнів виразно читати» (1980), Ситченко А. «Вивчення художнього твору в школі: деякі аспекти проблеми» (1999), Купцова В. «Як підручник допомагає учневі у засвоєнні теорії літератури» (1999), Цимбалюк В. «Як навчити учнів писати твори» (1973), Шуляр В. «Проектно-конструкторська компетентність учителя літератури під час планування уроків розвитку зв'язного мовлення» (2002), Мурашов А. «Словесна майстерність учителя (Педагогічна риторика)» (1999), Семенов О. «Професійна компетенція майбутнього вчителя української мови та літератури: зміст і структура» (2003), Синиця І. «Педагогічний такт і майстерність учителя» (1981), Тихоша В. «Творчий підхід до викладання літератури» (2002) [5; 6; 2, с. 2–4] та ін.

Наголосимо, Н. Волошина як провідний методист у галузі літературознавчих дисциплін питанню належної підготовки вчителя української літератури надавала значущу роль. І у розділі «Залежність шкільної літературної освіти від рівня філологічної підготовки вчителів-словесників у вищій школі» Концепції літературної освіти, співавтором якої була Н. Волошина, зазначається те, що оскільки майбутнє нації

значною мірою залежить від загального рівня в суспільстві освіти, науки, культури, то шкільна література як освітній предмет перебуває у прямій залежності від якості підготовки вчителів-словесників на філологічних факультетах університетів та педагогічних вузів [1, с. 33].

Мета статті – висвітлити та проаналізувати науково-педагогічні погляди Волошиної Н. Й. щодо питання підготовки вчителя української літератури в сучасних умовах розвитку національної освіти.

Вчена стверджувала, що питанню підготовки вчителя має відводитися значима роль, особливо тому, що саме він є носієм знань, організатором навчально-виховного процесу і, як зазначає вчена, «вводить школярів у світ прекрасного». Тому завдання, які стоять перед педагогом, вимагають від нього високої духовної культури, правильної політичної орієнтації, належної практичної підготовки. Тому це становить принципово нові завдання перед сучасними педагогічними вузами [1, 33].

Відмітимо, вчена зауважує, що в умовах сучасного розвитку суспільства актуальності набуває підготовка й перепідготовка вчителів, прищеплення їм умінь та навичок самостійно осмислювати літературні явища, освоювати забуту спадщину, опановувати диференційованим підходом до викладання літератури. Тому в такому плані становлення високопрофесійного педагога відбуватиметься тим інтенсивніше, чим сильнішими будуть чинники, що спрямовують у відповідне русло всі форми і методи навчального процесу вищої школи. Інакше кажучи, *при підготовці майбутнього вчителя-філолога має значення кожна лекція і практичне заняття, самостійне студіювання джерел наукової літератури, обов'язкове опрацювання студентом текстових художніх творів, систематичне ознайомлення з літературними новинками, літературознавчими й методичними періодичними виданнями, педагогічна й виробнича (фольклорна) практика, які відіграють важливу роль у формуванні спеціаліста* [1, 33].

Цікавим виявляється твердження вченої-методиста про те, що вища школа покликана підготувати такого спеціаліста, який би вніс свіжий струмінь у реформу освіти взагалі та у підвищення літературної освіти зокрема [1, 33].

Ніла Волошина зауважувала, що навчальний заклад має підготувати такого педагога, який би досконало володів усіма «секретами» учительської творчості. Підготовка вчителя у

вищій школі має бути пронизана думкою що й після тримання диплома він зобов'язаний щодня наполегливо працювати над поглиблення і розширенням своїх знань. Це ще й важливо тому, що з такого часу перед педагогом-гуманітарієм розривається те духовне багатство, яке в силу різних історико-політичних ситуацій в Україні було неможливим раніше впродовж багатьох десятиліть [1, 33].

Факультети підготовки вчителів-літераторів, зокрема філологічні факультети, на думку педагога, зобов'язані озброювати свого студента «технологією» праці вчителя-словесника. При цьому слід відкидати стереотипні уявлення про «легкість» філологічної освіти й прищеплювати студентів думку що здобування літературної й мовної освіти є дуже тонким й водночас трудомістким процесом. Мається на увазі не лише обов'язкове прочитання сотень великих за обсягом, часто складних за змістом творів, а й проникнення в їхню художню структуру. Вчитель покликаний стати на рівень мислення письменника. Адже у школі йому слід так про той чи інший твір розповідати, ніби він сам його написав. А щоб піднятися на такий рівень необхідно опанувати секретами художньої творчості, принципати всебічного її аналізу [1, 33].

Зазначимо, у розділі «Рівні філологічної освіти» Концепції літературної освіти, в авторстві якої була Н. Волошина, пояснюється, що в питанні підготовки вчителя української літератури вища школа має перейти на підготовку фахівця певного напрямку, але різних видів. Так, при закінченні чотирирічного терміну навчання на філологічному факультеті педагогічного інституту за результатами успішності студентам-випускникам присвоюється кваліфікація вчителя української мови і літератури зі ступенем бакалавра філології. *В процесі такої літературознавчої підготовки бакалавр-філолог повинен:* засвоїти теоретичну інформацію про специфіку літератури як одного з видів мистецтва, її зв'язки з суспільно-історичним життям народу, з його національно-визвольною боротьбою; вміти визначати місце національного письменства в загальнослов'янському і світовому літературному процесі; усвідомлювати особливості художньо-образного мислення письменника, відмінність творчої праці літератора від наукових пошуків вченого; єдність національного і загальнолюдського в літературі, в інших видах духовної творчості людини; цілісність літературного твору і принци-

пи його філологічного аналізу, необхідність такого аналізу творів; родовий і видово-жанровий поділ літературних творів, різні підходи до такої класифікації; взаємозв'язок письменства і усної народної творчості, закономірності розвитку літератури; шляхи розвитку літературних напрямів, течій, стилів у всесвітньому письменстві; жанрове розмаїття, тематичне багатство й образний світ українського фольклору, усну народну творчість і міфологію народів світу; шляхи розвитку української літератури від найдавніших часів до наших днів; періодизацію українського літературного процесу відповідно до тих змін, що відбуваються у самому письменстві в процесі його історичного розвитку; особливості розвитку давньої української літератури в світлі останніх десятиліть літературознавчої науки; перехід української літератури в останні десятиліття XVIII століття на нову ідеологічну основу й виникнення якісного нового письменства; синкретизм художніх течій і стилів у літературі перед шевченківського періоду; вихід української літератури на світову арену, засвоєння нею кращих здобутків європейського письменства; єдність літературного процесу ХХ століття, штучність поділу українського літературного процесу на дожовтневий і радянський періоди, місце новітньої української літератури в історії всесвітнього письменства; особливості розвитку української літератури в діаспорі; становлення і розвиток української літературної критики в органічному зв'язку з художнім літературним процесом; здобутки українського літературознавства [1, 33].

Отже, відповідно до таким вимог та при їх виконанні кращі студенти, що отримали кваліфікаційний рівень «Бакалавра філології» та рекомендовані радою факультету для подальшого навчання, тобто здобуття кваліфікаційного рівня «Магістра філології» можуть продовжити літературну освіту на педагогічних факультетах [1, 33].

Відповідно, *навчально-методична і наукова підготовка магістра філології в літературознавчій царині має дати, на погляд вченої:* узагальнення відомих теоретичних знань з основ теорії та історії всесвітнього письменства на основі поглибленого вивчення історико-літературного процесу; розуміння істотних тенденцій літературно-художнього поступу людства; філософсько-естетичні основи методології вивчення літератури; відомості про розвиток теоретично-літературної думки від найдавніших

часів до наших днів, неспроможність спрощених підходів до вивчення мистецтва, культивованих в останні десятиріччя; методи вивчення літератури, вироблені літературознавчою наукою в XIX–XX століттях, використання їх сучасною методикою дослідження письменства; знання про здобутки української літературно-естетичної думки, її досягнення з розвитком світової філософської думки; усвідомлення естетичної природи художньої літератури; розуміння суті аксіологічного аспекту художньої творчості; дискусійні судження про предмет і специфіку художньої творчості, про спільне і відмінне в дослідженні дійсності мистецтвом і наукою; розуміння діалектичної єдності об'єктивного і суб'єктивного, раціонального та емоційного, абстрактного і конкретного в художньому образі, естетичного ідеалу і художнього образу; усвідомлення проблеми реального побутування художнього образу (у свідомості автора, в тексті твору, у свідомості реципієнта). Тлумачення таких питань: художня література як засіб формування суспільної й індивідуальної свідомості; комунікативна функція літератури як засобу спілкування між людьми, поколіннями, націями; джерела національної своєрідності кожної літератури, співвідношення національного й загальнолюдського в письменстві; сучасні дискусії про доцільність літературознавчого аналізу, різні об'єкти такого аналізу (напрямок, течія); критерії художнього твору; характерні тенденції світового літературного процесу; художні системи у всесвітній літературі (ренесанс, класицизм, бароко, сентименталізм, романтизм, реалізм), їх формування і вираження в українському письменстві; етапи розвитку реалізму у всесвітній літературі, своєрідність їхнього розвитку в українському письменстві; художній світ романтизму, шляхи його розвитку в українській літературі; українська література у світовому контексті; українська література в контексті національного, загальнолюдського, європейського і всесвітнього мистецтва; українська література і літературна критика, здобутки літературознавства в освоєнні надбань письменства і його відставання, зумовлені тоталітарною системою, визначні літературознавці, їх внесок в науку про літературу [1, 33].

Все вище назване підкреслює, що перед тим як приступити до праці в школі вчителю української літератури слід опанувати складною, але в той же час необхідною системою знань, умінь та навичок навчання й виховання

учнів. Тому *навчально-освітня, педагогіко-психологічна, ціннісно-світоглядна, методична та загалом комплексна фахова підготовка вчителя є вкрай необхідною аби приступити до навчально-виховної праці з учнями загальноосвітніх та профільних шкіл.*

Акцентуємо увагу на тому що ще у 1980–1990-ті роки вчена-методист в науковій статті «Програма спрямовує, вирішує вчитель», будучи співавтором, разом із колегами вдало виділила одні із найвагоміших та найзначніших проблем щодо проведення уроків учителями-словесниками. До таких проблем, які потребують вирішення і на сучасному етапі розвитку освітнього процесу в Україні в напрямку літератури є такі: вироблення уміння озброюватися передовим педагогічним досвідом своїх колег, вміння організувати навчальний процес, раціонально використовувати й економно витратити час, відведений на розгляд окремих тем; формалізм в оцінюванні знань учнів, крім того часто оцінки за усні відповіді виставляються під час перерви і не коментуються учителями, допускається завищення оцінок при письмових роботах. Недостатня увага звертається на аналіз побудови відповідей учнів, що не вміють виділяти головне, підтверджувати свої думки матеріалом з художнього твору, на формування вміння та навичок, визначених навчальною програмою; трапляється що виховні години, виділені для позакласного читання, використовуються не за призначенням; мало проводиться самостійних робіт різних типів, в зошитах з літератури іноді записані лише хронологічні таблиці. У роботах на публіцистичні теми учні майже не використовують художні твори (а це вказує на те що учні не готові до їх проведення); потребують удосконалення структура і методика розвитку зв'язного мовлення. Невміння вчителів проводити такі уроки спричинила до того, що певні школярі не можуть повно і правильно розкриватися в тому чи іншому, визначити головну думку твору, не вміють викладати свої міркування за складеним планом; частина словесників недостатньо використовують у середніх класах методичний апарат підручника-хрестоматії, зокрема запитання до художніх творів і теоретико-літературних статей. Це негативно позначається на якості уроків і знаннях учнів [2, 7–8].

Відповідно всі вище названі проблемні сторони в навчально-виховному процесі з літератури є, безперечно, істотними моментами, на які важливо, на наш погляд, звертати увагу при

навчальній та методичній підготовці учителів з української літератури і на сучасному етапі.

Підкреслимо, вчена виділяла, що *одним із головних завдань учителів залишається підвищення наукового і методичного рівня викладання літератури*. Слід глибше вивчати зміст нових програм, їх вимоги до знань, умінь і навичок учнів, більше проводити невеликих за обсягом творчих робіт (відповіді на запитання, враження від прочитаного), які допомагають формувати вміння висловлювати власні судження про твір, художню манеру письменника, літературне явище. Необхідно глибше продумати структуру уроку, раціонально розподіляти час, звертати особливу увагу на засвоєння нових знань та вироблення практичних умінь і навичок, а також на своєчасний запис і пояснення домашнього завдання. У процесі підготовки до уроку учителі мають чітко визначити, які відомості з навчального матеріалу, що вивчатиметься в класі програма виділяє як основні (рубрика «Учні повинні знати»), і домагатися їх міцного засвоєння школярами. На всіх уроках слід в учнів виробляти вміння працювати з підручником і довідковою літературою [2, с. 8]. Окрім того вчена зазначала, що важливо під час курсової перепідготовки вчителів піднести науковий рівень лекцій про роботу за вдосконаленими програмами з літератури, а на курсах підвищення кваліфікації керівників шкіл приділити більше уваги науково-методичному аналізу уроків літератури, питанню практичної допомоги словесникам. *А творчий підхід учителів літератури до своєї праці сприятиме поліпшенню навчально-виховного процесу на уроках літератури* [2, 8].

З метою усунення проблем в системі педагогічної освіти, самоосвіти та підвищення кваліфікації вчителів, задля того щоб учитель уміло зміг доносити до свідомості шкільної молоді красу і мистецтво слова, розвивав особистісний потенціал учнів та виробляв вміння бути ефективним організатором, мудрим консультантом та надійним помічником в усіх видах діяльності школярів вчена уклала комплексний науково-методичний посібник *«Наукові основи методики літератури»* [23, 6–11], який наповнений методично-грамотними та практично-перевіренними ефективними вказівками та рекомендаціями учителям літератури.

Отже, підсумовуючи вище вказане підкреслимо, за переконаннями методиста Н. Волошиної *результативність уроку залежить перш за все від учителя-словесника, від його професійної*

підготовки та особистісних якостей. Тому вчена надавала вагому роль належній університетській підготовці вчителів української літератури, а також післядипломній перепідготовці, самоосвіти, підвищенню рівня кваліфікації. А оскільки роль художньої літератури як предмета естетичного циклу незмірно зростає, тому різко підвищується відповідні вимоги і до вчителя-словесника. Вчителю слід глибоко оволодівати теорією предмета і постійно збагачуватися передовою практикою, науково освоювати специфіку шкільного предмета літератури, усвідомлювати закономірності поєднання у ньому чуття і мислі, мистецтва і науки, теорії та практики. А задля того аби сучасний урок літератури відповідав критеріям оптимізації, учителі української літератури мають вчитися дотримуватись критеріїв оптимізації років. Висвітлені нами в статті критерії оптимізації є перспективними в умовах сьогодення, тому в продовженні можуть досліджуватися ученими-теоретиками, рекомендуватися методистами та використовуватися педагогами-практиками під час навчально-виховних занять з української літератури в умовах сучасної української школи.

Список використаних джерел

1. Волошина Н., Пасічник Є., Скрипченко Н., Хропко П. Концепція літературної освіти / Н. Волошина, Є. Пасічник та ін. // Дивослово. – 1994. – № 4. – С. 26-34.
2. Волошина Н. Й. Методика літератури: проблеми, пошуки, здобутки, перспективи / Н. Й. Волошина // Українська література в загальноосвітній школі. – Київ, 1999. – Вип. 1. – С. 2-4.
3. Мазуркевич О. Р., Бандура О. М., Волошина Н. Й., Шевченко З. О. Програма спрямовує, вирішує вчитель / О. Р. Мазуркевич, О. Р. Бандура, Н. Й. Волошина та ін. // Українська мова і література в школі. – 1983. – № 7. – С. 3-8.
4. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За редакцією доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України Н. Й. Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002. – 344 с.
5. Картава Ю. Професійна компетентність учителя української мови та літератури як педагогічна категорія: матеріали II Міжнародної інтернет-конференції (Євпаторія, 20 травня 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kspu.kr.ua/>.
6. Методика викладання української літератури як наука. Плани практичних занять [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.google.com.ua>.
7. Методичні рекомендації щодо вивчення української літератури у 2006/2007 навчальному році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-10FC47CF99B40/list/B407A47B26>.
8. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти: постанова кабінету міністрів України від 23 листопада 2011 р., № 1392. – 2011 р. – Режим доступу: http://school156.edu.kh.ua/novi_standartinova_shkola/derzhavnij_standart_bazovoi_i_povnoi_zagalnoi_serednjoj_osviti/.

References

1. Voloshyna N., Pasichnyk YE., Skrypchenko N., Khropko P. *Kontseptsiya literaturnoyi osvity* / N. Voloshyna, YE. Pasichnyk ta in. // *Dyvoslovo*. – 1994. – № 4. – S. 26-34.
2. Voloshyna N. Y. *Metodyka literatury: problemy, poshuky, zdobutky, perspektivy* / N. Y. Voloshyna // *Ukrayins'ka literatura v zahal'noosvitniy shkoli*. – Kyiv, 1999. – Vyp. 1. – s. 2-4.
3. Mazurkevych O. R., Bandura O. M., Voloshyna N. Y., Shevchenko Z. O. *Prohrama spryamovuye, vyrishuye vchytel' / O. R. Mazurkevych, O. R. Bandura, N. Y. Voloshyna ta in.* // *Ukrayins'ka mova i literatura v shkoli*. – 1983. – № 7. – S. 3-8.
4. *Naukovi osnovy metodyky literatury. Navchal'no-metodychnyyposibnyk / Za redaktsiyeyu doktora pedahohichnykh nauk, profesora, chlena-korespondenta APN Ukrayiny N. Y. Voloshynoyi*. – K.: Lenvit, 2002. – 344 s.
5. Kartava YU. *Profesiyna kompetentnist' uchytelya ukrayins'koyi movy ta literatury yak pedahohichna katehoriya : materialy II Mizhnarodnoyi internet-konferentsiyi (Yevpatoriya, 20 travnya 2014)* [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.kspu.kr.ua/>.
6. *Metodyka vykladannya ukrayins'koyi literatury yak nauka. Plany praktychnykh zanyat'* [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.google.com.ua>.
7. *Metodychni rekomendatsiyi shchodo vyvchennya ukrayins'koyi literatury u 2006/2007 navchal'nomu rotsi* [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-10FC47CF99B40/list/B407A47B26>.
8. *Pro zatverdzhennya Derzhavnoho standartu bazovoyi i povnoyi zahal'noyi seredn'oyi osvity: postanova kabinetu ministriv Ukrayiny vid 23 lystopada 2011 r., № 1392*. – 2011 r. – Rezhym dostupu: http://school156.edu.kh.ua/novi_standartinova_shkola/derzhavnij_standart_bazovoi_i_povnoi_zagaljnoi_serednjoi_osviti/.

Бачинская М.

НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ВЗГЛЯДЫ Н. ВОЛОШИНОЙ ПО ПОДГОТОВКЕ УЧИТЕЛЯ УКРАИНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ НОВОЙ УКРАИНСКОЙ ШКОЛЫ

В статье раскрываются взгляды Нилы Иосифовны Волошиной (1940-2010 гг.) По подготовке учителей украинской литературы в условиях современного развития образования в Украине. Выделены особенности педагогической деятельности учителей-словесников. Указано актуальность проблематики по подготовке высококвалифицированного специалиста. Исследованы взгляды ученого в вопросе подготовки учителей в условиях университетской подготовки и последипломного самообразования и повышения квалификационного уровня. Раскрыты взгляды ученого относительно литературоведческой подготовки бакалавров и магистров филологии. Представлен комплекс усвоения ими соответствующих знаний, умений и навыков. Выделены актуальные для условий настоящего нерешенные проблемы, возникающие при подготовке квалифицированных специалистов и указаны пути решения данных проблем. Указано перспективность дальнейших исследований в данной тематике исследования.

Ключевые слова: Нила Волошина, бакалавр филологии, учитель украинской литературы, магистр филологии, повышение квалификационного уровня, самообразование филологов, современная украинская школа, уроки украинской литературы.

Bachynska M.

RESEARCH AND TEACHING VIEWS OF N. VOLOSHYNA ON THE TRAINING OF TEACHER OF THE UKRAINIAN LITERATURE OF A NEW UKRAINIAN SCHOOL

The article describes views of Nila Josyphivna Voloshyna (1940–2010) on the training of teacher of the Ukrainian literature in the modern development of education in Ukraine. The feature of the educational activity of literature teachers is highlighted. The relevance of problems of the training of the highly qualified specialist is indicated. The scientific views of the scientist on preparing teachers in conditions of the university and postgraduate university training and increasing of self-qualification are studied. The views of the scientist on the training of bachelors of philology are revealed. A complex of learning by them of relevant knowledge, attainments and skills is given. The questions about the educational and scientific training of masters of philology in the literary field are enlightened. Present unsolved problems that appear in preparing of the qualified specialists are shown and the ways of solving these problems are given. Improving of the scientific and methodological level of teaching literature by teachers is emphasized as one of the main questions and the ways of its realization are described. The importance of the scientific and methodical manual «Scientific basis of methodology of literature» as a mean to resolve problems in the system of pedagogical education, self-education and heightening qualification of teachers is highlighted. It is pointed out on the importance of the scientific and methodical manual for training teachers to bring to the minds of school children the beauty and art of words skillfully. Its role in training teachers to develop personal potential of students neatly is underlined. It is specified on the effectiveness of the manual for development of skills among teachers of the Ukrainian literature to be effective organizers, wise advisors and a reliable assistant in all activities of students. It is pointed on the prospects of the highlighted in our article criteria of optimization in today's conditions. It is distinguished the meaning of the works of Nila Voloshyna on training of teachers of the Ukrainian literature for research by theoretic scientists, studying by methodologists and using by practicing teachers during educational sessions in the Ukrainian literature in modern Ukrainian school.

Key words: Nila Voloshyna, bachelor of philology, teacher of the Ukrainian literature, master of philology, improving of the educational and qualification level, self-education of philologists, modern Ukrainian school, lessons in the Ukrainian literature.

Стаття надійшла до редколегії 12.05.2017